

From: Martin Guzi [<mailto:Martin.Guzi@ifleet.sk>]

Sent: Monday, August 15, 2011 2:49 PM

To: eva.jackova@slaspo.sk

Subject: otázky

Dobrý deň. Spracovávame článok o pomerne častom jave na slovenských cestách – poškodených predných sklách. Oslovili sme už políciu a zároveň by nás zaujímalo, ako túto problematiku vidia a ako ku nej pristupujú poisťovne. Poprosili by sme Vás v tejto súvislosti o odpovede na nasledovné otázky.

1. Približne koľko percent škodových prípadov tvoria poškodené čelné sklá?

Ako som v krátkom úvodnom maili predznamenala, SLASPO takúto podrobnú štatistiku nevedie, konkrétne údaje môžete získať len od jednotlivých členských poisťovní SLASPO.

2. Ako má vodič postupovať, ak mu kamienok z auta idúceho pred ním poškodí čelné sklo? Čo v prípade, ak vodič druhého automobilu odmieta uznať zavinenie za rozbité čelné sklo?

Preukázanie nároku na poistné plnenie z takejto poistnej udalosti je treba vidieť z dvoch aspektov:

Škodca – kto škodu spôsobil:

Podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému **uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody** (druhy škôd v § 4 ods. 2 písm. a až d)

Podľa tohto zákona je poistený viazaný povinnosťami:

1. voči poisťovní:

- je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti

a) do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky, b) do 30 dní po jej vzniku, ak vznikla mimo územia Slovenskej republiky (§ 10 ods. 1),

- vo všeobecných poistných podmienkach možno určiť prípady, keď možno tieto lehoty primerane predĺžiť, po oznámení škodovej udalosti je poistený povinný postupovať podľa pokynov poisťovateľa a predložiť v dohodnutej lehote doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada (§ 10 ods. 2),

- je povinný bez zbytočného odkladu poisťovateľovi písomne oznámiť, že bol proti nemu uplatnený nárok na náhradu škody a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške. (§ 10 ods. 3 písm. a).

2. voči poškodenému:

Na žiadosť poškodeného je poistený povinný bez zbytočného odkladu poskytnúť údaje potrebné pre poškodeného na uplatnenie nároku na náhradu škody, najmä

a) meno, priezvisko a trvalý pobyt poisteného alebo jeho obchodné meno a sídlo,

b) obchodné meno a sídlo poisťovateľa, u ktorého bolo uzavreté poistenie zodpovednosti,

c) číslo poistnej zmluvy. (§ 10 ods. 5)

Poškodený:

Podľa § 15 ods. 2 Občianskeho zákonníka existuje priamy nárok poškodeného, v zmysle ktorého je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi škodcu, t.j. toho, kto mu škodu spôsobil a je povinný tento nárok **preukázať**.

V praxi to znamená označiť škodcu – ideálne je so škodcom – osobou zodpovednou za škodu spísať správu o nehode/škodovej udalosti s popisom situácie, svoj nárok poisťovateľovi škodcu nahlásiť a hodnoverne preukázať okolnosti vzniknutej poistnej udalosti. Zistenie škodcu býva však v reálnych podmienkach zložitá, zastavenie idúceho auta v premávke je niekedy takmer nemožné. Na stránke Slovenskej kancelárie poisťovateľov www.skp.sk je možné vyhľadanie poisťovateľa vozidla podľa evidenčného čísla MV. Okolnosti nahlásenej poistnej udalosti následne preveruje poisťovateľ škodcu.

Pri likvidácii poistnej udalosti sa skúmajú všetky podmienky, bez splnenia ktorých nie je možné nárok na náhradu škody poškodenému poskytnúť. Ide hlavne o preukázanie: zodpovednosti škodcu (objektívna zodpovednosť), príčinnej súvislosti a preukázanie spôsobenej škody v zmysle §799 ods. 2 Občianskeho zákonníka (§ 799 ods. 2: Kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada.)

I keď sa pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody jedná o objektívnu zodpovednosť, t. j. bez ohľadu na zavinenie, situácia je skomplikovaná tým, že škodca si nemôže byť plne vedomý spôsobenia takejto škody a taktiež poškodený si nemôže byť istý tým, kto presne škodu spôsobil vzhľadom na okolnosti premávky. Objektívizácia zodpovednosti je preto v praxi veľmi zložitá, čo žiaľ dáva priestor na „dohody“ medzi poisteným - škodcom a poškodeným o nepravdivom priebehu nehody a uznaním si zodpovednosti poisteným.

Ak však nevznikajú rozpory vo vyhláseniach poisteného a poškodeného, obaja si splnili svoje povinnosti voči poisťovateľovi v zmysle platných predpisov a nie je pochybnosť, že daná škoda mohla vzniknúť prevádzkou vozidla poisteného, je poistná udalosť vybavená v prospech poškodeného výplatou poistného plnenia.

3. Kryje poškodenie čelného skla havarijná poistka? Treba v takom prípade platiť spoluúčasť, ak áno, v akej výške?

Havarijné poistenie motorového vozidla (MV) slúži na úhradu vlastnej škody poisteného. Ako z jeho názvu vyplýva, základ tvorí poistenie proti škodám spôsobeným haváriou.

Spolu s ním je možné dohodnúť poistenie proti škodám spôsobeným živelnými udalosťami, odcudzením MV a mnohé iné. Pokiaľ teda škoda na čelnom skle vznikne v dôsledku poistených – v zmluve dohodnutých rizík, poistka takúto škodu kryje. Jednotlivé poisťovne ponúkajú rôzne druhy doplnkových poistení a pripoistení – jedným z nich môže byť aj poistenie čelného skla, ktoré kryje poškodenie, zničenie, prípadne odcudzenie zasklenia vozidla akoukoľvek náhodnou udalosťou (takéto osobitné poistenie reálne na trhu existuje).

Výšku spoluúčasti si pri uzatváraní poistnej zmluvy si volí klient podľa vlastného uváženia, táto priamo ovplyvňuje aj výšku poistného (spravidla platí čím vyššia spoluúčasť, tým je nižšie poistné a opačne). Pri uzatváraní poistnej zmluvy je potrebné si ujasniť:

- či sa platba spoluúčasti vzťahuje na všetky riziká/poistné udalosti, prípadne pri akom riziku/poistnej udalosti je zvýšená, znížená alebo vylúčená, pretože spoluúčasť môže poisťovňa dojednať samostatne pre základné poistenie a osobitne pre jednotlivé doplnkové poistenia a pripoistenia,
- a či na niektoré riziká nie sú stanovené limity poistného plnenia (maximálna výška poistného plnenia, ktorá sa pri takejto poistnej udalosti vypláca).

4. Ak sa druhý vodič prizná k spôsobenej škode a oprava sa financuje cez jeho zákonnú poistku, je to dôvod na zníženie bonusu?

Mechanizmus bonusov a narábania s nimi nie je zákonom upravený a jednotlivé poisťovne môžu uplatňovať rozdielny prístup – nemožno to zovšeobecňovať v zmysle Vašej otázky.

5. Ktoré poisťovne poskytujú osobitné poistenie pre prípad poškodeného skla, za akých podmienok a čo to obnáša?

SLASPO vedie iba orientačný zoznam poistných produktov jednotlivých členských poisťovní (zverejnený na webovej stránke), tento obsahuje však iba názov produktov podľa jednotlivých

poistných odvetví, vzhľadom na veľký počet konkrétnych produktov jednotlivých poisťovní však nie je možné poznať detailne špecifiká každého z nich a jemu prislúchajúce všeobecné poistné podmienky (jeden poistný produkt pomenovaný v zozname poistných produktov môže byť v poisťovni zastúpený rôznymi konkrétnymi produktmi pod rôznymi názvami, prípadne môže byť súčasťou/pripoistením v nejakom poistnom produkte/balíku poistenia) – pre korektnosť odporúčame znova obrátiť sa s otázkou týkajúcou sa konkrétnych produktov na jednotlivé poisťovne.

Osobitný produkt, ktorý pokrýva riziko poškodenia alebo zničenia čelného skla na slovenskom trhu existuje.

6. Vo všeobecnosti, aké sú skúsenosti poisťovní s prípadmi poškodených čelných skiel, považujete právnu úpravu v tejto oblasti za dobrú, majú vodiči reálnu šancu na náhradu škody? Čo by sa podľa Vás malo zmeniť, aby systém fungoval lepšie?

Likvidácia škôd na čelných sklách motorových vozidiel z PZP prebieha podľa zákonom daných pravidiel pre likvidáciu akýchkoľvek poistných udalostí hrađených z poistenia zodpovednosti.

To, čo možno verejnosť vníma ako neprimeranú tvrdosť pri likvidácii škôd na čelných sklách MV z PZP, je v skutočnosti legitímne a dôsledné posudzovanie nárokov klientov. Postoj slovenskej verejnosti k likvidácii škôd na čelných sklách MV má aj svoj historický kontext, keďže v zákonnom poistení zodpovednosti z prevádzky MV – teda do doby demonopolizácie povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou MV nebolo nevyhnutné dôsledne došetrovať škodcu, nevznikala polemika o tom, ktorá poisťovňa škodu uhradí, pretože všetci boli poistení iba v jednej poisťovni (Slovenská poisťovňa) a teda plnenie mohla poskytnúť iba ona.

V súčasnosti poskytuje PZP 11 poisťovní (10 z nich je členských poisťovní SLASPO - zoznam prístupný na stránke SKP www.skp.sk). Rokmi zaužívaná (nelegálna) prax, že poškodený požiada svojho známeho, aby mu podpísal tlačivo k oznámeniu poistnej udalosti o poškodení čelného skla MV a vznesenie nároku na náhradu z PZP viedla k tomu, že niektoré poisťovne zaznamenali za ostatné roky neprimerane vysoký počet takýchto hlásených poistných udalostí v porovnaní s celkovým kmeňom PZP. Preto ich začali dôslednejšie preverovať a brániť sa prípadným neoprávneným nárokom. Poisťovňa a klient majú svoje zákonom a poistnou zmluvou dané práva a povinnosti a tie treba dodržiavať.

Na rozdiel od iných krajín EÚ je predpísané poistné za PZP na Slovensku také nízke, že neumožňuje poisťovňam zbytočne a nad rámec zákona zvyšovať náklady na došetrovanie takýchto PU, resp. zbytočne viesť súdne spory o takéto plnenia, pretože je to v konečnom dôsledku na ťarchu iných spotrebiteľov (zaplatí sa to z celkového inkasovaného poistného). Na neoprávnené vyplatené poistné plnenia doplatia ostatní poistení. Vo viacerých európskych krajinách je navyše poistné plnenie za škody spôsobené na čelnom skle MV úplne vylúčené z krytia PZP. Vzhľadom na takmer nemožnú objektivizáciu takejto škodovej udalosti by bolo najvhodnejšie legislatívnou zmenou vylúčiť tieto škodové udalosti z poistného krytia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle vzoru niektorých krajín EÚ. Klienti by tak mohli bezproblémovo riešiť škody na čelných sklách MV cez havarijné, prípadne osobitné poistenie čelných skiel MV – poisťovne sú už dnes pripravené takéto poistenie ponúknuť.

SLASPO, 19 .08. 2011, Ing. Eva Jacková